

И дори най-малкото дойде и седна и нижеше тютюн. И обикновено като излизаме от някоя къща и доста големична детска група веднага тръгваше след нас. Това е, което виждаш. И ти от това се страхуваш - от това, което виждаш. Ти не мислиш толкова дълбоко какво е общото съотношение.

Александър Димитров: Представата за циганската демографска заплаха при формиране на българското многоетнично общество не е от днес. Те не се схващат като заплаха изобщо. Те - примерно в Русия - са екзотиката. И у нас тази екзотика я има, но понеже процентът им е доста по-голям, те винаги са били схващани, съзнателно или несъзнателно, като демографска заплаха за българите. Това схващане покрива, закрива интересните черти на циганите, които се възприемат по друг начин от другите народи. Пример можем да дадем с Унгария и Русия. Та това не е ново явление. Това е представа, която съществува от край време в българския етнически район. Сравнете в Русия как се възприемат циганите - по всякакъв друг начин, но не и по този, по който у нас - като демографска заплаха.

Елена Марушиакова: В Русия се гледа по различен начин само на някои от циганите. В Русия има цигани, които не са от тази висша каста, т.е. йерархия от облагодетелствани още от боляри певчески хорове, има цигани - чергарстващи, има и цигани уседнали, като в различните райони отношението към тях е различно. Аз не говоря само за Молдова, където отношенията са като у нас.

Александър Димитров: На мен ми се струва, че целенасочено се подстрекава това напрежение между цигани и друго население. То не е навсякъде, но имам сведения, например, за Северна България, че там се случват такива неща. Сблъсъците между цигани и друго население биха могли да се предотвратяват, но като че ли нещата се оставят сами на себе си, та да кулминират някъде. Това е политика и, както ми се струва, някои сега загубват нея.

Елена Марушиакова: Имаше и въпрос адаптивни ли са циганите. Отговорът е много кратък - след като толкова векове ги има, значи са много адаптивни.